

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Marianny Reiffovej a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci žalobcu **W. s.r.o.**, IČO: X, K., K. X, zastúpeného advokátkou JUDr. K. A., K., K. X, proti žalovanému **Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny**, Bratislava, Špitálska 8, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. AA/2009/44835/14628/OISS zo dňa 9.10.2009, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, č.k. 6S/150/2009 – 51 zo 6.5.2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach, č.k. 6S/150/2009 – 51 zo dňa 6. mája 2010 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie žalovaného č. AA/2009/44835/14628/OISS zo dňa 9. októbra 2009 **z r u š u j e**.

Žiadnemu z účastníkov **nepriznáva** náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného o potvrdení rozhodnutia ÚPSVaR č. KE/2009/12112-4-OSZ z 3.8.2009 a ktorým bola podľa § 65 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti uložená žalobcovi povinnosť zaplatiť odvod za neplnenie povinného podielu zamestnávania

počtu občanov so zdravotným postihnutím podľa § 9 ods. 1 a § 63 ods. 1 písm. d/ zákona za rok 2007, a to vo výške 773,41 eur. Krajský súd z obsahu pracovných zmlúv, ktoré žalobca v pozícii zamestnávateľa uzatvoril so svojimi zamestnancami, vyplýva, že ako miesto výkonu práce bolo dohodnuté mesto K. (Slovakia). Miesto výkonu práce je podľa § 43 Zákonníka práce jednou z podstatných obsahových náležitostí pracovnej zmluvy, bez ktorej je pracovná zmluva neplatná. Jej dôležitosť spočíva v tom, že sa ňou presne vymedzuje rozsah dispozičného oprávnenia zamestnávateľa voči zamestnancovi z hľadiska pracovného teritória. Ak teda žalobca tvrdí, že jeho zamestnanci plnia úlohy len v zahraničí a že údaj miesta výkonu práce uvedený v pracovných zmluvách (K.) nie je správny, súd považuje toto tvrdenie za účelové, nakoľko podmienky v týchto pracovných zmluvách sám dohadoval a taktiež podmienky miesta výkonu práce možno kedykoľvek upraviť písomným dodatkom k pracovnej zmluve. Preto aj žalobca mohol v pracovnej zmluve najmä s ohľadom na povahu práce, ktorú vykonávajú jeho zamestnanci, dohodnúť viacero miest výkonu práce alebo určiť miesto výkonu práce, napr. vymedzením určitého územného obvodu alebo vymedzením trasy územia. Námietkam žalobcu, že jeho činnosť spočíva vo vykonávaní medzinárodnej prepravy tovaru a uskutočňuje sa výlučne mimo územia SR, odporuje aj fakt, že podľa výpisu z Obchodného registra je predmetom činnosti žalobcu okrem iného nielen medzinárodná nákladná cestná doprava, ale aj vnútroštátna nákladná cestná doprava. Okrem toho u zamestnancov žalobcu vyslanie na pracovnú cestu bolo dohodnuté v bode 8. pracovnej zmluvy, kde sa upravuje náhrada výdavkov spojených s prenocovaním zamestnanca pri pracovnej ceste a jednak vyplýva priamo z povahy pracovnej náplne týchto zamestnancov (šoférovanie vozidla, nakladanie a vykladanie tovaru). Z tohto jednoznačne vyplýva a súd sa v tomto prípade stotožňuje s argumentmi žalovaného správneho orgánu, že zamestnanci žalobcu musia vykonávať prácu aj na území Slovenskej republiky. Z uvedeného je zjavné, že vykonávanie práce mimo územia Slovenskej republiky je potrebné posudzovať ako pracovnú cestu podľa ustanovenia § 57 Zákonníka práce. Takisto nie sú splnené podmienky v zmysle cit. § 5 ods. 4 Zákonníka práce (vyslaný zamestnanec), pretože v tomto prípade je nevyhnutné v pracovnej zmluve presne definovať, v ktorom štáte bude zamestnanec prácu vykonávať a na ako dlho.

Na základe uvedených skutočností a v zmysle hore citovaných ustanovení súd dospel k názoru, že žalovaný správny orgán, ako aj správny orgán prvého stupňa dostatočne preukázali, že žalobcovi ako zamestnávateľovi vznikla povinnosť zamestnávať občanov

so zdravotným postihnutím, a keďže tento nevyužil zákonnú možnosť podľa § 64 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti (Zadávanie zákaziek na účely plnenia povinného podielu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím), vznikla mu podľa ustanovenia § 65 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti povinnosť zaplatiť odvod za neplnenie povinného podielu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca odvolanie z dôvodu, že krajský súd nedostatočne zistil skutkový stav, nevykonával navrhované dôkazy, vec nesprávne právne posúdil, čo viedlo k nezákonnému rozhodnutiu vo veci. Podľa žalobcu nie je účelové jeho tvrdenie, že miesto výkonu práce jeho pracovníkov je v skutočnosti iné, ako je uvedené v pracovnej zmluve, jeho tvrdenie je pravdivé. S poukazom na § 17 Zákonníka práce je nesprávny právny názor žalovaného, že miesto výkonu práce možno meniť len písomným dodatkom. Ani krajský súd a ani žalovaný sa tvrdením žalobcu o zmene výkonu práce nezaoberali, nevykonali dôkaz na preukázanie pravdivosti alebo nepravdivosti tvrdenia žalobcu. Správny poriadok ukladá správny orgán presne a úplne zistiť skutočný stav veci. Žalobca navrhol vykonať dôkaz prostredníctvom subjektu vykonávajúceho účtovníctvo, mzdové záležitosti a personalistiku žalobcu, ako aj formulárov E 101 prostredníctvom Sociálnej poisťovne. Žalobca v odvolaní popísal spôsob výkonu práce vodičov v zahraničí a zamestnanci pracujú „iba“ v zahraničí.

Žalobca žiadal zmenu rozsudku krajského súdu a zrušenie rozhodnutia žalovaného s vrátením veci na ďalšie konanie žalovanému. Trovy konania žalobca nevyčíslil.

Žalovaný žiadal prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Odvolací súd s poukazom na obsah námietok z 18.1.2008, ktoré podal žalobca k protokolu o výsledku kontroly č. 595/2008 zo 16.1.2009, považuje zistenie skutkového stavu veci za nedostatočné a rozhodnutie žalovaného za nepreskúmateľné. Žalobca v námietkach na str. 2 osobitne v druhom odseku uviedol tvrdenia, ktoré sú pre posúdenie

danej veci skutkovo a právne významné, pretože sa odvoláva na konanie o určenie príslušnej legislatívy práve v súvislosti s prácou jeho zamestnancov v zahraničí. Žalovaný v odpovedi k podaným námietkam (z 9.2.2009) uviedol, že pokiaľ ide o vyplňanie formuláru E 101, tento slúži iba Sociálnej poisťovni a rozhodnutie potvrdzujúce príslušnosť zamestnanca k slovenskej legislatíve sa týka iba jedného zamestnanca a slúži pre platenie poistného. Námietky žalobcu žalovaný neakceptoval. Odvolací súd poznamenáva, že súčasťou spisu predloženého súdu nie je príloha – rozhodnutie SP – ústredie, na ktoré žalobca v námietkach poukazuje. Na presné a úplné zistenie skutkového stavu poukázal žalobca aj vo vyjadrení k podkladom rozhodnutia.

Oznámením o začatí správneho konania z 18.3.2009 bol žalobca vyzvaný (okrem výzvy na zaplatenie odvodu podľa protokolu) aj na vyjadrenie k podkladom rozhodnutia. K danému času bol podkladom len protokol o výsledku kontroly. Ani po vyjadrení žalobcu z 24.3.2009 žalovaný v prvostupňovom správnom konaní nevykonával dokazovanie na žalobcom tvrdené skutočnosti a vydal rozhodnutie. Na dôkazné návrhy uvedené v odvolaní žalobcu nereagoval ani odvolací správny orgán, ktorý síce zrušil rozhodnutie prvostupňového orgánu, avšak len čo do výšky stanoveného odvodu. Rovnako postupovali správne orgány aj pri vydaní preskúmaných rozhodnutí. Administratívny spis neobsahuje žiadne písomnosti, ktoré by svedčili o vykonaní dokazovania v správnom konaní po začatí správneho konania. Odvolací súd preto považuje dôvody žaloby, najmä tvrdenie žalobcu o nedostatočnom zistení skutkového stavu veci za právne významné a opodstatnené. Žalovaný sa mal zaoberať zistením skutočného stavu veci vo vzťahu k pôsobeniu zamestnancov žalobcu v zahraničí z toho hľadiska, či ich činnosť bola takého charakteru, ako to žalobca tvrdil a čo by odôvodňovalo aplikáciu § 63 ods. 3 druhej vety, podľa ktorého do celkového počtu zamestnancov sa nezapočítavajú zamestnanci, ktorí plnia úlohy zamestnávateľa v zahraničí.

Až na základe vykonaného dokazovania mohol žalobca hodnotiť vykonané dôkazy jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach. V danom prípade však žalobca hodnotil len dôkazy vyplývajúce z protokolu (pracovné zmluvy, výpis z OR), čo je však pre posúdenie veci nedostatočné. Žalovaný sa tiež mal s tvrdeniami žalobcu v dôvodoch svojho rozhodnutia vysporiadať spôsobom zodpovedajúcim ust. § 47 Správneho poriadku.

Podľa názoru odvolacieho súdu krajský súd zamietol žalobu nedôvodne, naviac pripustil zastupovanie žalobcu na pojednávaní advokátskym koncipientom v rozpore s § 250a OSP. V správnom súdnictve ide o osobitnú úpravu zastupovania, o obligatórne zastúpenie advokátom; použitie § 25 o zastúpení advokáta advokátskym koncipientom nie je prípustné. Vzhľadom na podstatné procesné vady správneho konania však odvolací súd nevidel dôvod na zrušenie súdneho rozhodnutia, ale na jeho zmenu podľa § 250j ods. 3 OSP a vrátenie veci žalovanému na ďalšie konanie.

Odvolací súd nepriznal žalobcovi náhradu trov konania, keďže zistenia uvedené v protokole o kontrole nasvedčujú tomu, že práve obsah pracovných zmlúv, ktorých včasná úprava bola v moci žalobcu, bolo príčinou vzniku sporu o povinnosť platenia odvodov. Odvolací súd v tom vidí dôvod hodný osobitného zreteľa na nepriznanie trov konania, pričom za zastúpenie advokátskym koncipientom v danom prípade odmena nepatrí vôbec, keďže zastúpenie nebolo relevantné.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. júna 2011

JUDr. Ida Hanzelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Anna Koláriková